

T.C.
DİCLE ÜNİVERSİTESİ
DİŞ HEKİMLİĞİ FAKÜLTESİ
PROTETİK DİŞ TEDAVİSİ KLİNİĞİ

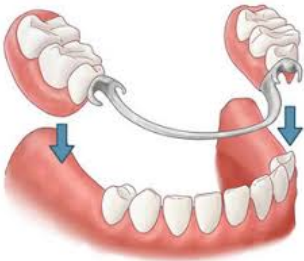
Sabit Protez:

Hastanın dişlerinin kullanılarak yapıldığı protezdir. Hasta dişleri kesilerek üzerlerine kaplamalar yapılarak kullanılır. Bu kaplamalar özel bir malzeme ile ağızda yapıştırılır. Sabit ilişme yapılırken ağızdaki bazı dişlerin destek olmak amacıyla küçültülmeleri gerekebilir. Sabit protezler ile çiğneme işlemi daha kolay ve rahat olacaktır. Sabit protezlerde Tek kronlar tek dişin kaplanması şeklinde uygulanır. Köprüler ise eksik dişlerin yanındaki dişlerle birlikte kaplanması şeklinde uygulanmaktadır. Sabit protezlerin yapım süresi ortalama 1 hafta -10 gün civarındadır. Hastanın diş hekimine 3-4 seans gitmesi gerekmektedir.

Hareketli Protezler:

Hastanın kendisinin istediği zaman takip çıkartabildiği protezlerdir. Hareketli protez diş sayısının çok fazla eksik olduğu yerlerde yani protez yapılamayan durumlarda hastaya yapılan protezlerdir. Tam protezler ve yarım protezler olmak üzere Hareketli protezler ikiye ayrılır. Hareketli protezlerin yapım aşaması 6-7 seans sürebilir. Daha sonra hastanın proteze uyumu söz konusudur. Hareketli protez diş sayısına bağlıdır. Asla yasa bağlı değildir. Halk arasında bu protezlerin ileri yaşlarda yapıldığı düşünülür ve yaşla ilişkilendirilir ama bu diş ile ilgilidir. Dişiniz ne kadar çok eksikse ona göre hareketli protez yapılır. Tabii genel olarak diş kayıpları da yaşlandıkça meydana geldiği için daha çok yaşlı kesimde kullanılır.

Hassas Tutuculu Protezler:

Kısmen dişsiz ağızlara uygulanır. Kanca gibi didardan görünen herhangi bir aparatı olmayan estetik protezlerdir. Uygun diş ve kemik yapısı olan vakalarda hassas tutucuların yerleştirilmesi sayesinde, kroşelerin neden olduğu estetik bozukluk da engellenmiş olur.

Hassas bağlantılı protezlerin avantajları:

- * Estetiğin daha iyi olması
- * Kullanımın ve de adaptasyonun klasik protezlere göre daha kolay olması
- * Tutuculuğun daha iyi olmasıdır.

Parsiyel Protezler:

Kısmen dişsiz ağızlara uygulanır. Dişler üzerine gelen tırnaklar ve kancalarla tutuculuk sağlanır.

Total Protezler

Tüm dişlerin eksik olduğu ağızlara uygulanır.

Implant Üstü Protezler:

Sabit : İmplanttan destek alınarak yapılan köprü veya kronlardır.

Hareketli: Kemik desteği yeterli olmayan ağızlarda tercih edilen implantlardan Destek alınarak yapılan total benzeri protezlerdir.

Hareketli Protezlerin Temizliği

Plak, yiyecek artığı ve tartar oluşunun önüne gecebilmek için protezlerinizin gúnlük temizlik ve bakımı önemlidir. Protez altındaki dokunun sağlığının idamesi, enfeksiyonların önüne geçilmesi için düzenli bakım şarttır. Yemeklerden sonra protezinizi suda yıkayarak yiyecek artıklarını uzaklaştırın. Yatmadan önce su, çeşitli diş macunları ya da protez bakım ürünleri kullanarak protezinizi fırçalamalısınız. Fırçalama işleminde aşındırıcı tozlar protez yüzeyine zarar vereceği için

aşındırıcı tozlar kullanılmamalıdır. Fırçalama işleminde özel protez fırçaları yada normal diş fırçaları kullanılabilir. Gúnlük fırçalamayla birlikte özel efervesan protez temizleme tabletleri kullanılarak kimyasal haftalık protez bakımı da yapılmalıdır. Tüm bu bakıma rağmen uzun zaman zarfında protez içine isleyen lekeler ve tartarlar ancak diş doktorunuz tarafından ultrasonik araçlarla temizlenebilir ve protezinizin cilası yenilenir. Protezlerinize ilk gúnkü haliyle uzun süre kullanabilmeniz için, altı ayda bir düzenli olarak doktorunuzu ziyaret etmeyi unutmayınız.

Günümüzde estetik beklentilerin artmasıyla metal destekli porselen kaplamaların yerini tam seramikler diye adlandırılan zirkonyum alt yapılı metal desteksiz kaplamalar almıştır. Zirkonyumların yapımında amaç daha doğal, daha estetik sonuçlar elde etmektir. Doğal dişler işığı geçirir, belli bir saydamlıkları vardır. Metal destekli porselenler alt yapıdaki metal sebebiyle işığı geçirmez daha mat bir görünüme sunar. Zirkonyum ise doğal dişin işık geçirgenliğine sahiptir, böylece daha doğal görünüm sunar. Zirkonyum tamamen doku dostudur, alerji riski yoktur, dişeti ile uyumu metal destekli porselenlere göre kat iyidir. Metal destekli kaplamalarda, metalin rengi hastanın dişetine morumsu lekeler şeklinde yansıyabilir. Ama zirkonyumda dişeti çekilse dahi diş-dişeti siniri estetik görünümünü korur.

Porselenin kırılğan yapısından dolayı kron ve köprü tüm kaplamalarda porselenin sağlamlığını arttırmak için alt yapı olarak sert, dayanıklı bir madde kullanma zorunluluğu vardır. Zirkonyum desteklilerde bu madde zirkonyum alaşımından meydana gelmektedir. Zirkonyum destekli porselen kron ve köprüler metal destekliler kadar sağlam yapıdadır, düzgün yapıldıkları takdirde ve hasta tarafından bakımları yapıldığı sürece uzun yıllar sorunsuz olarak hastanın kendi dişiymiş gibi hizmet vereceklerdir.

Dezavantajları nelerdir?

Zirkonyum destekli porselenlerin tek dezavantajı maliyetinin metal destekli porselenlere göre yüksek olmasıdır.

Ne zaman uygulanır?

Madde kaybı çok olan dişlerde, eksik diş varlığında, özellikle estetiğin daha önem kazandığı ön bölgelerde zirkonyum destekli porselenler uygulanmaktadır.

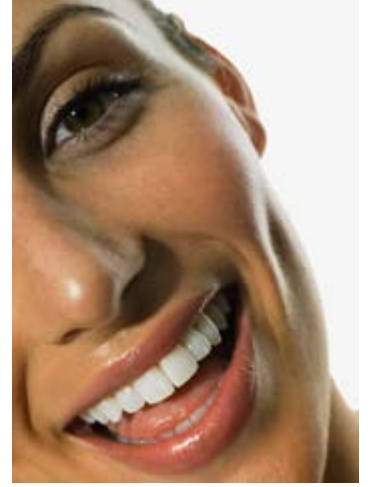
Estetik diş hekimliği; hastanın yüzü ile uyumlu ve doğal görünümlü olarak yapılan, kozmetik uygulamaları da içeren tedavi seklidir. Diş tedavisinden sonra hastanın memnuniyeti sadece tedavinin başarısına bağlı olmayıp, ulaşılan estetik sonuçla da yakından ilgilidir. Estetik konusunda mutlaka hastanın da görüşü alınmalı, istekleri not edilmelidir. Ayrıca estetik sağlanırken biyolojik ve fonksiyonel bakış açıları da ihmal edilmemelidir.

Estetik uygulama hangi durumlarda yapılabilir?

- * Dişlerde birçok sebebe bağlı oluşan renklenmelere ya da koyu ve renkli dişlere
- * Kazalara bağlı kırılan ön bölge dişlerine
- * Birçok neden bağlı olarak meydana gelen ön diş çürüklerine
- * Diş etleri çekilmelerinden dolayı kötü görünüme sahip dişlere
- * Diş eti tedavilerinden sonra dişlere estetik şekillendirilme yapılması
- * Ön bölgede birçok sebebe bağlı olarak kaybedilen dişlerin dudak ve yüz estetiğine uygun olarak şekillendirilmesinde.

Estetik diş hekimliği; hastanın yüzü ile uyumlu ve doğal görünümlü olarak yapılan, kozmetik uygulamaları da içeren tedavi seklidir. Diş tedavisinden sonra hastanın memnuniyeti sadece tedavinin başarısına bağlı olmayıp, ulaşılan estetik sonuçla da yakından ilgilidir. Estetik konusunda mutlaka hastanın da görüşü alınmalı, istekleri not edilmelidir. Ayrıca estetik sağlanırken biyolojik ve fonksiyonel bakış açıları da ihmal edilmemelidir.

Estetik uygulama hangi durumlarda yapılabilir?

- * Dişlerde birçok sebebe bağlı oluşan renklenmelere ya da koyu ve renkli dişlere
- * Kazalara bağlı kırılan ön bölge dişlerine
- * Birçok neden bağlı olarak meydana gelen ön diş çürüklerine
- * Diş etleri çekilmelerinden dolayı kötü görünüme sahip dişlere
- * Diş eti tedavilerinden sonra dişlere estetik şekillendirilme yapılması
- * Ön bölgede birçok sebebe bağlı olarak kaybedilen dişlerin dudak ve yüz estetiğine uygun olarak şekillendirilmesinde.

Estetik uygulama hangi durumlarda yapılabilir?

- * Dişlerde birçok sebebe bağlı oluşan renklenmelere ya da koyu ve renkli dişlere
- * Kazalara bağlı kırılan ön bölge dişlerine
- * Birçok neden bağlı olarak meydana gelen ön diş çürüklerine
- * Diş etleri çekilmelerinden dolayı kötü görünüme sahip dişlere
- * Diş eti tedavilerinden sonra dişlere estetik şekillendirilme yapılması
- * Ön bölgede birçok sebebe bağlı olarak

kaybedilen dişlerin dudak ve yüz estetiğine uygun olarak şekillendirilmesinde
Estetik diş hekimliği

uygulamaları nelerdir?

- * Beyazlatma (bleaching)
- * Veneer (kompozit veya porselen laminate)
- * Full Porselen Kuronlar veya Köprüler
- * Dişin Rengiyle Uyumlu Porselen

Dolgular

- * Diş Eti Şekillendirme
- * Ortodonti
- * Profesyonel Diş Temizliği

Porselen laminate nedir?

Parlayan ışıltılı bir gülümse için porselen laminateler oldukça uygundur. Dişi tamamen kesip kaplamak yerine geçen bu uygulama hem zamandan tasarruf hem de bazı durumlarda dişe tel takılmasına gerek kalmaz. Laminateler ince bir porselen tabakasıdır, ölçü alındıktan sonra laboratuarda hazırlanır ve dişin ön yani görünen yüzüne yapıştırılır. Dişin sadece ön yüzünde küçük bir hazırlık yapılır.

Böylece doğal dişiniz zarar görmez. Laminateler son derece doğal göründükleri için, hayal ettiğiniz kalıcı estetik sağlanmış olur.

Kompozit laminate nedir?

Porselen laminatelerde olduğu gibi dişin sadece ön yüzünde sınırlı miktarda aşındırma yapılır. Ölçü alınmadan ağız içerisinde direk olarak diş rengindeki kompozit dolgu maddesi ile belli oranlardaki renk, şekil ve pozisyon bozuklukları düzeltilebilir. Çok daha kısa sürede (tek seansta) gerçekleştirilen ve fiyatı porselen laminatelere göre çok daha uygun olan bir yöntemdir. Bir diş için ortalama 20-30 dakika gereklidir ve hemen sonuç alınır.

Diş eti şekillendirme nasıl yapılır?

"Gingivektomi" olarak da bilinen diş eti şekillendirme, diş boylarının kısa olması sebebiyle; diş etlerinin aşırı görüldüğü ya da diş etlerinin asimetrik olduğu durumlarda estetik olarak düzeltilmesidir. Diş eti uzmanları

tarafından yapılan uygulamalar ile diş boyları uzatılabilir veya diş eti simetrik hale getirilebilir.

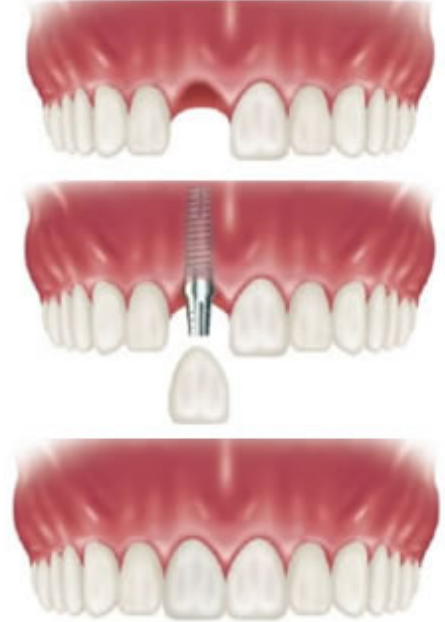

Yüz estetiğinin bir parçası olan dişlerin kaybı psikolojik ve sosyal problemlere neden olmasının yanı sıra beslenme, sindirim sorunları ve konuşma bozukluklarına da yol açmaktadır. İmplant, çeşitli nedenlerle kaybedilen dişlerin yerine onların işlev ve estetiğini tekrar sağlamak amacıyla çene kemiğine yerleştirilen yapay diş kökleridir.

Diş eksiklikleri doğal dişlere bağlı köprü protezleri veya çıkarılıp takılan hareketli protezler gibi klasik yöntemlerle tamamlandığı gibi implant destekli protezlerle de yapılabilir.

Diş İmplantı Nasıl Yapılır?

İmplant diş, temel olarak iki farklı prosedürden oluşur ve bu iki işlem arasında 3-4 ay arasında süre bırakılmaktadır. İlk işlem kaybedilen dişin kökünün çene kemiğinden tamamen temizlenmesi (eğer kırıldıysa ya da bir nedenle kökü hala çene kemiğine bağlıysa) ve yerine implantın yerleştirilmesidir. Bu işlemden bir kaç ay sonra ise çene kemiğine yerleştirilen implantın üzerine doğal diş görünümünde kaplama takılır. Bu işlemler implant takılırken yapılan temel uygulamalardır ve çok karışık bir süreç değildir. Ancak hastanın çene kemiğinin durumuna, diş etlerinin ve diğer dişlerin konumuna göre implantın yerleştirilmesi sırasında gereken uygun ortamın yaratılması için ekstra müdahaleler gerekebilmektedir. Çene kemiğinde yaşanan kemik kaybı durumlarında yeni kemik dokusunu oluşturmak için yapılan müdahaleden sonuç almak ve implantı yerleştirmek 9 ay hatta daha uzun süreler alabilir. Ancak normal süreç 3 ile 5 ay arasında tamamlanabilmektedir.

İmplant Hangi Durumlarda Yapılamaz?

İmplant diş yapılabilmesi için en önemli unsur çene kemiğinin yapısıdır. Çene kemiği yerleştirilen yapay diş kökünü tutma ve kaplama takıldıktan sonra dişin eski fonksiyonlarını yerine getirmesini sağlamaktadır. Eğer çene kemiği yeterince güçlü değilse bu diş yine kaybedilebilir. Yine implant uygulanacak hastanın diş etlerinin sağlığı da yapay kökün vücutla uyum göstermesi için aynı derecede önemlidir. Eğer hastanın çene kemiği yapısında ya da diş etlerinde sorun varsa implantı yerleştirmeden önce bunları iyileştirmek için özel tedavi

yöntemleri uygulanabilir. Ayrıca çene, ağız ve diş yapısı tam anlamıyla oturmamış küçük yaşlardaki hastalar için implant tavsiye edilmez.

Diş İmplantı ve Suni Dişin Yerleştirilmesi Ne Kadar Süre?

Eğer ağız sağlığınızda ya da çene kemiğinde herhangi bir sorun yoksa implantın yerleştirilmesi ve üzerine yapay dişin takılması süreci 8 ile 13 hafta arasında tamamlanabilmektedir. Burada önemli olan doktorunuzun yapacağı muayeneden ve ağız röntgeninden sonra implantın yerleştirilmesi sürecinin tam olarak ne kadar süreceğinin akılda tutulması gerektiğidir. Yani doktora danışmadan kesin olarak bir sonuca varmak mümkün değildir.

İmplant Kimlere Yapılır?

İmplant kaybedilen dişin ya da dişlerin yerine vücutla biyolojik olarak uyumlu yapay diş köklerinin yerleştirilmesi işlemi olduğu için herhangi bir nedenle diş kaybı yaşamış olan ergen hastaların tümüne uygulanabilmektedir. Takma (protez) dişler yerine kullanılabilir, tamamen çürümüş bir dişin yerine takılabilir, kırılan ve yapıştırma protez takılması mümkün olmayan bir dişin yerine uygulanabilir. Doktorunuz ağız ve çene kemiği yapınızın durumuna göre sizin implant için uygun olup olmadığınıza en doğru yanıtı verecektir. Protez uygulamalarındaki amaç kişinin yüzü ile uyumlu, doğala en yakın çiğneme ve konuşma işlevini yerine getirebilecek yapay dişler yapmaktır.

Porselen kaplama kimlere yapılabilir?

- * Herhangi bir nedenden dolayı dişini ya da dişlerini kaybetmiş
- * Kirik, renklenmiş ya da şekli değişmiş dişlere sahip
- * Ortodonti tedavisi görmek istemeyen
- * 18 yaşından büyük herkese porselen kaplama yapılabilir.

Metal destekli porselen

Metal destekli porselen kaplamalar adından da anlaşılacağı gibi, yapım aşamasında porselenin altına metal alaşım konularak yapılırlar. Diş dokusuna uygun, gerekli dayanıklılığa sahip Krom-Kobalt ya da Krom-Nikel alaşım kullanılarak yapılan metal destekli kaplamalarda, metal üzerine yerleştirilen porselen altında bulunan metalden etkilenir. Alt yapıdaki metal, ışığı geçirmediği için mat bir görünüm ve diş eti hizasında da koyu renkte bir hat oluşturur. Bu nedenle metal destekli kaplamalar özellikle ön bölgedeki dişlerde estetik açıdan tavsiye edilmez.

Zirkonyum destekli porselen

Zirkonyum destekli porselen kaplamalar, alt yapı olarak metal yerine beyaz renge sahip olan zirkonyum alaşım kullanılan protezlerdir.

Zirkonyum destekli porselen kaplamaların avantajları:

- * Doğal dişe çok yakın estetik görünüme sahiptir.
- * Metal destekli kaplamalara göre çok daha estetikdir.
- * Işığı yansıtır.
- * Alt yapı olarak beyaz renkli alaşım kullanıldığı için, diş eti hizasında koyu renkli hat oluşmaz.
- * İnsan vücudu ile %100 uyumludur. Alerjik reaksiyon göstermez.

Full porselen kaplamalar

Güçlendirilmiş porselenden yapılırlar. Adından anlaşıldığı gibi alt yapıda metal ya da herhangi bir başka madde kullanılmamaktadır. Diğer porselen kaplamalara oranla daha yüksek maliyete sahip olan full porselen kaplamalar

doğal diş en yakın estetik görünüme sahiptirler.

Laminate Kaplama (Laminat Vener)

Yaprak porselen de denilen, Laminate estetik sorunları olan ön dişlerde, porselenden hazırlanan tabakanın dişlerin ön

yüzlerine yapıştırılması ile yapılan estetik bir uygulamadır. Porselenden yapılan bu kaplamalar ince, yarı geçirgen bir tabakadır. Mevcut bir diş üzerine mükemmel bir uyum ve hassasiyetle hazırlanıp yerleştirilirler. Diş yüzeyinden çok ince bir tabaka kaldırıldığı için dişe zarar verme düzeyi minimumdur. Çok ince olmaları ve metal içermemeleri sebebi ile estetik olarak çok başarılıdır.

Laminate Kaplama kimlere yapılabilir?

- * Estetik olarak dişlerinin görünümünden memnun olmayan,
- * Ortodontik tedavi olmak istemeyen,
- * Ön bölge dişlerinde kırık ya da ayrıklık olan
- * Ön bölge dişlerinde renkleşme olan kişilere uygulanabilir.

Yaprak porselen yaptırdıktan sonra uzun süre kullanmak istiyorsanız, ağız bakımınıza dikkat etmeniz gerekiyor. Ayrıca çok sert gıdaları ısırmanız ve tırnak yeme gibi alışkanlıklarınızdan vazgeçmeniz kaplamalarınızın ömrünü uzatmaya yardımcı olacaktır.